

Zpráva o rezidenčním pobytu v Českém centru

Sofie, 23. 4. 2012 – 15. 5. 2012

Jak předpokládáno v motivačním dopise, byly původním a nejvlastnějším smyslem mého pobytu v Sofii dokončovací práce na románu *Vilémovo dilema* (*Loutky boží*). Během pobytu jsem napsal cca 60 stran textu a hlavní dějovou linii románu prakticky dokončil. Přivezl bych si textu více (tedy i předpokládaný *Epilog*), ale nepříjemná počítačová příhoda, kdy mi práce za čtyři dny zmizela a ani odborníci IT text v systému nenašli, práce zdržela a já musel text rekonstruovat. Nicméně to je jediný nepříjemný stín na veskrze pracovně příjemném pobytu. V této souvislosti musím potvrdit to, co mi řada přátel říkala před odletem do Sofie - totiž, že tento typ »vytržení« z běžného prostředí velmi pomáhá kreativitě i soustředění na psaní.

Během pobytu jsem vyhledal a navštívil místa, která v románu zmiňuji, zejména nejbližší okolí **kostela sv. Neděle**, na jehož schodech hrdina románu (v roce 1968) přespává, **stadion Levski**, kde se odehrává scéna zakončení Festivalu mládeže a studenstva, a podnikl jsem pátrání po tehdejší **Francouzském klubu** (a zejména dvoru, z kterého se do klubu vcházelo). Navštívil jsem Francouzský institut (kousek od Českého centra) – pokud se něco zjistilo, tak jen to, že klub byl tehdy zřejmě otevřen jen na několik týdnů v rámci festivalu a nejsou po téměř půlstoletí žádné záznamy o jeho existenci, natož o programu. Nicméně jsem přesvědčen, že jsem místo našel, a že se jedná o dvůr, kde dnes je Masarykův klub... Zároveň jsem se pokusil ověřit si jeden příběh, který mi v roce 1968 vyprávěl bulharský student Akademie výtvarných umění a je součástí románu (příběh o mladém malíři, který se v Anglii setká s F. Baconem, po návratu namaluje politbyro v baconovském duchu, obrazy vystaví na ulici, je zatčen a za nejasných okolností nalezen mrtev na dně propasti). Mluvil jsem s několika výtvarníky v jejich klubu, komunikace o dávných časech se odehrávala v rovině nejasných vzpomínek a dohadů, takže jsem příběh v románu stejně znejistil – což je také jeden z marginálních důsledků mého pobytu. Studium archívu (zejména kvůli tehdejší provokaci proti čs. delegaci) jsem nakonec nerealizoval, protože podstoupení formalit, nutných k tomu, abych se k tomuto typu archiválií dostal, by zabralo neúměrně času na úkor samotnému psaní knížky.

S pí. ředitelkou K. Churtajevovou jsem dohodl, že 10. května, kdy bude naproti Českého centra instalována výstava fotografií P. Kotka „Spisovatelské stoly“ a uvnitř bude zároveň prezentace nových překladů povídek J. Haška, že tuto výstavu krátkou úvahou o spisovatelských stolech uvedu a zároveň v rámci večera zrealizuji jakousi svou „multižánrovou“ prezentaci. Překladatelka Centra přetlumočila několik mých písňových textů, které jsem zahrál a texty se promítaly na plátno, zároveň s videovýstavou několika mých obrazů. V rámci večera jsem udělal s přítomným novinářem delší rozhovor...

Závěrem chci zdůraznit dvě věci: Jsem hluboce přesvědčen, že pobyt v Sofii rozhodným způsobem uspíšil práce na románu, což jsem považoval za nejpodstatnější důvod mé cesty. A cítím milou povinnost říct, že spolupráce se všemi pracovníky Českého centra byla velice příjemná, pracovnice Centra mi vycházely ve všem vstříc a i díky jim mi pobyt v Sofii utekl až příliš rychle...

Příloha: dvě fotografie z večera 10. 5.

Zbyněk Benýšek